נהלים לקביעת מעמד מקצועי בפסיכולוגיה קלינית

למסיימי לימודים[1] ו/או התמחות בחו"ל

הנוהל תקף גם ללומדי הארץ במגמה יישומית לא קלינית
עדכון 11.5.2026

נוהל זה תקף לכל סטודנט המתחיל לימודיו לאחר ה- 1.1.2022

א. מבוא

פרסום ההנחיות שלהלן נועד להקל על הלומד ו/או המתמחה ו/או המומחה בפסיכולוגיה קלינית בחו"ל המבקש לקבל הכרה במעמדו בתחום הפסיכולוגיה הקלינית בארץ. זאת, על מנת שיהיה בידיו כל המידע הנדרש לגבי התהליך והאישורים שעליו להמציא לוועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית.

פסיכולוג אשר סיים את לימודיו ו/או התמחותו (בחלקה או במלואה) בחו"ל ומבקש לקבל תואר מומחה בפסיכולוגיה קלינית בארץ, חייב לעמוד בכל הדרישות בהתאם לחוק הפסיכולוגים, תקנות והנחיות בישראל. במידת הצורך יהיה עליו להשלים את החסר כפי שתדרוש הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית.

סדר הפעולות בתהליך ההכרה במעמד המקצועי בפסיכולוגיה קלינית הוא כדלהלן:

1. רישום בפנקס הפסיכולוגים.
2. פניה לוועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית בבקשה לקביעת מעמד מקצועי בארץ תיעשה עפ"י הנחיות ועדת הרישום. הוועדה המקצועית תדון בפנייה רק לאחר הצגת אישור מועדת הרישום על רישום בפנקס הפסיכולוגים.
3. הוועדה המקצועית תקבע את מעמדו המקצועי של הפונה בארץ בתחום הפסיכולוגיה הקלינית עפ"י הלימודים, ההכשרה והניסיון המקצועי, שנערכו בחו"ל.

א. הוועדה המקצועית תוכל לקבוע, לפי הלימודים, ההכשרה והניסיון המקצועי את המעמד המקצועי. משמעות הדבר הינה כי הוועדה תקבע אם המבקש רשאי להתחיל או להמשיך את תהליך ההתמחות הקלינית, או אם רשאי לגשת לבחינת סיום ההתמחות, או אם יש מקום להמליץ עליו בפני מנהל התקנות להעניק לו תואר מומחה בפסיכולוגיה קלינית.

ב. אם הלימודים והניסיון שהציג הפסיכולוג אינם עומדים בסף הנדרש להשלמת לימודים כמפורט בהמשך, תדחה הוועדה המקצועית את בקשתו.

ג. הועדה תוכל לבחון רק דיווחים המגובים באישורים מתאימים.

ד. במידה והוכרת בעבר כמומחה בתחום אחר בפסיכולוגיה בארץ – לא ניתן לדווח על אותה הכשרה לשם קבלת מומחיות קלינית.

[1] לימודים בפסיכולוגיה קלינית יישומית, הכשרה והתמחות קלינית בתחום בריאות הנפש

מועצת הפסיכולוגית
משרד הבריאות
רח' הרבי מבכרך 5, תל אביב-יפו 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: 5400* פקס: 02-6474804

Council of Psychologists
Ministry of Health
5 Harabi Mebachrach St. Tel Aviv-Jaffa 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: *5400 Fax: 02-6474804

ב. לימודים:

יש להגיש לוועדה תעודה (דיפלומה) של לימודי תואר מוסמך (או גבוה ממנו) במגמה קלינית הכוללת תיזה או עבודת גמר שוות ערך לתיזה, בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטה מוכרת, בצירוף רשימת קורסי הלימודים ופירוט התוכן הנלמד בהם (SYLLABUS).

עיקר הלימודים וההכשרה בתואר שני בפסיכולוגיה קלינית בארץ הינם בתחום בריאות הנפש בלבד. כדי שתואר המוסמך ייחשב כשווה ערך לתואר מוסמך בפסיכולוגיה קלינית בישראל, עליו לכלול לפחות את עיקר הלימודים המפורטים להלן:

קטגוריה	פירוט
פסיכותרפיה	**(סה"כ 5 שעות שבועיות שנתיות): פסיכותרפיה פסיכו-דינאמית**- 3 שעות שבועיות שנתיות (קורס שנתי לפחות), **גישה קוגניטיבית התנהגותית ו/או משפחתית מערכתית** - 2 שעות שבועיות שנתיות.
פסיכופתולוגיה בבריאות הנפש	2 שעות שבועיות שנתיות (קורס שנתי לפחות).
אבחון פסיכודיאגנוסטי והערכה	**(סה"כ 4 שעות שבועיות שנתיות פרונטליות + תרגיל):** 2 קורסים שנתיים לפחות. בקורסים יילמדו המבחנים: ווכסלר, בנדר-2, TAT/CAT, אכנבך/MMPI-2 , רורשאך (על פי R-RPAS), שאלונים, לקיחת אנמנזה, אינטגרציה של החומר האבחוני, כתיבת דו"ח אינטגרטיבי ומשוב.
אתיקה	1 שעה שבועית שנתית.
מחקר קליני ו/או חשיבה מדעית	2 שעות שבועיות שנתיות.
קורס מתקדם בתחום הפסיכולוגיה הקלינית	1 שעה שבועית שנתית (באחד התחומים, פסיכופתולוגיה, אבחון והערכה, פסיכותרפיה).
תיזה / עבודת גמר	
קורס מלווה להתנסות מעשית "פרקטיקום"	2 שעות שבועיות שנתיות, לאורך הפרקטיקום לפחות.
פרקטיקום קליני בשדה	התנסות מעשית במוסד מוכר להתמחות בפסיכולוגיה קלינית, **16 שעות בשבוע במשך 10 חודשים רצופים - לפחות, במהלך שנה שניה לתואר**. הפרקטיקום יכלול התנסות בטיפול ובראיון, באבחון פסיכודיאגנוסטי ויהיה בהדרכה של **פסיכולוגים מומחים לפחות בפסיכולוגיה קלינית.** **במהלך הפרקטיקום נדרשת התנסות של לפחות:** **2 אבחונים פסיכודיאגנוסטיים** מלאים, הכוללים לפחות את כלי האבחון: ווכסלר, TAT / CAT, אכנבך/MMPI-2, רורשך (על פ י גישת R-PAS) , בנדר 2, שאלונים (לפי צורך), לקיחת אנמנזה, כתיבת דוח אינטגרטיבי ומתן משוב. **4 טיפולי פסיכותרפיה פרטנית**– בגישה דינאמית לפחות (ניתן להוסיף גישה נוספת). **אינטייקים והשתתפות בפעילות וישיבות של המוסד** מומלץ: הדרכה קבוצתית על Intake , על חומר תיאורטי או על פסיכותרפיה.

הוועדה המקצועית לא תכיר בתכניות לימודים שאינן עונות על התנאים הקבועים במסמך זה. בכדי לוודא כי מסלול הלימודים עונה על דרישות הוועד המקצועית, יש לפנות ישירות לוועדה המקצועית ולא להסתמך על תקדימים או מידע שניתן מגורמים אחרים לרבות בוגרי תכניות זהות.

יודגש כי בסמכות הוועדה המקצועית לקבוע אם עיקר הלימודים לתואר המוסמך הינו שווה ערך לנלמד במגמה לפסיכולוגיה הקלינית בארץ

Council of Psychologists
Ministry of Health
5 Harabi Mebachrach St. Tel Aviv-Jaffa 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: *5400 Fax: 02-6474804

מועצת הפסיכולוגית
משרד הבריאות
רח' הרבי מבכרך 5, תל אביב-יפו 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: *5400 פקס: 02-6474804

1. במידה וייצא כי הלימודים שנלמדו בחו"ל הנם שווי ערך לנלמד בארץ בתואר השני בפסיכולוגיה קלינית, תאושר זכאות להתחלת התמחות בפסיכולוגיה קלינית.
2. במידה וייצא כי הלימודים לא התקיימו במלואם, תידרשנה השלמות.
3. במידה וחסר פרקטיקום קליני בשדה במלואו או חלקית - יידרש להשלימו במלואו כמפורט בטבלה לעיל. הפסיכולוג יידרש להגיש עם סיום הפרקטיקום חוות דעת ממדריכיו בתחום הפסיכותרפיה והדיאגנוסטיקה, וחוות דעת מאחראי ההתמחות/הפרקטיקום של המוסד. אישור הוועדה המקצועית על השלמת הפרקטיקום מותנית בכך שחוות הדעת של כל המדריכים ושל אחראי ההתמחות יהיו כולן חיוביות וטובות, ויכללו כולן המלצה חד משמעית כי הפסיכולוג מתאים ביכולותיו לתחילת התמחות.
4. במידה ואחד התחומים – פסיכודיאנגוסטיקה, פסיכופתולוגיה, פסיכותרפיה- חסר במלואו, לא ניתן להשלימו כקורס נפרד ותידרש הצגת תואר שני בפסיכולוגיה קלינית.

ג. התמחות:

הוועדה המקצועית תקבע האם ההתמחות שנעשתה בחו"ל, נעשתה במוסד שהינו שווה ערך למוסד שמוכר להתמחות בארץ, וכן האם משך, היקף ותוכן ההתמחות שווי ערך לנדרש בארץ.
מוסד מוכר הינו מוסד שמתקיים בו עיסוק בפסיכולוגיה קלינית ברמה מקצועית נאותה, והוא עומד בכל הקריטריונים שנקבעו לצורך הכרה במוסד להתמחות בפסיכולוגיה קלינית:

- ✓ המוסד מספק התנסות תחת הדרכה של פסיכולוגים קליניים במגוון הפעילויות המקצועיות הבאות: ראיון קליני, הערכה ואבחון פסיכודיאגנוסטי וטיפול, הכל בהתאמה לדרישות הוועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית.
- ✓ במוסד מתנהלת עבודה קלינית מובהקת בתחום בריאות הנפש.
- ✓ המוסד מאפשר התנסות בעבודה עם פתולוגיות נפשיות שונות.
- ✓ המוסד הינו מסגרת אמבולטורית ו/או מסגרת אשפוזית, הכוללת צוות רב מקצועי, ישיבות צוות קבועות, הדרכות, דיון על מקרים, דיונים תיאורטיים וכו'.
- ✓ המוסד מאפשר למתמחה להשתתף בפגישות הצוות הכוללות את הפעילויות המתוארות בסעיף הקודם בצורה קבועה ומסודרת.

תחילת ההתמחות מחו"ל תוכל להיות מוכרת החל ממועד קבלת הזכאות לתואר שני בחו"ל וזאת בתנאי שהלימודים הוכרו עפ"י סעיף ב' לעיל.

ההתמחות בחו"ל נעשתה במוסד שהוכר ע"י הוועדה המקצועית כשווה ערך למוסד מוכר בארץ, בהיקף של שנתיים במשרה מלאה או 4 שנים בחצי משרה לפחות וברציפות.

נדרשת התמחות הן במסגרת אשפוזית והן במסגרת מרפאתית – שנה (12 חודשים) לפחות בכל מסגרת.

חישוב היקף ההתמחות בשעות: בהתמחות מלאה נדרשים 48 חודשים של 20 שעות שבועיות = 1080, שעות לפחות התמחות סה"כ, מתוכם נדרש כי שנת התמחות אחת לפחות תעשה בכל אחת מהמסגרות: אשפוזית ומרפאתית, במשך 12 חודשים, 20 שעות שבועיות = 1,080 שעות, לפחות.

על המועמד להציג אישור פורמלי על פרופיל המוסד, אישורים פורמליים על היקף המשרה בה עבד, על תקופת עבודתו בכל אחד מן המוסדות בהם התמחה והיקף ופירוט ההתנסות הקלינית (אינטייקים, פסיכותרפיה, אבחונים פסיכודיאגנוסטיים).

על המועמד להציג אישורים מפורטים (משך, היקף ותחום ההדרכה) על הדרכות אישיות מפסיכולוגים קליניים.

על המועמד להציג הערכות וחוות דעת מן המדריכים בתחום האבחון הפסיכודיאגנוסטי והטיפול הכוללות פירוט האוכלוסייה, גישות הטיפול, משכי הטיפול, כלי האבחון בהם השתמש וסוג האבחונים שערך וכן הערכה לגבי יכולתו המקצועית.
יש להגיש אישורים על כל תקופת עבודה קלינית בריאות הנפש (שאינה בקליניקה פרטית) כולל כל הפירוט לעיל.

Council of Psychologists
Ministry of Health
5 Harabi Mebachrach St. Tel Aviv-Jaffa 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: *5400 Fax: 02-6474804

מועצת הפסיכולוגית
משרד הבריאות
רח' הרבי מבכרך 5, תל אביב-יפו 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: *5400 פקס: 02-6474804

ד. קבלת תואר מומחה:

הוועדה המקצועית תקבע את מעמדו המקצועי בארץ של הפסיכולוג עפ"י הטבלה הבאה:

לימודים	התמחות	ניסיון נוסף	קביעת מעמד
הוכרו עפ"י סעיף ב'	הוכרה עפ"י סעיף ג'		יחויב בהשלמת שנת התמחות אחת ובחינת סיום ההתמחות
הוכרו עפ"י סעיף ב'	הוכרה עפ"י סעיף ג'	בנוסף צבר ניסיון בעבודה של עד 2 שנים במשרה מלאה או עד 4 שנים בחצי משרה, במסגרת אשפוזית ו/או מרפאתית, בבריאות הנפש	יחויב בחינת סיום התמחות או בהשלמת שנתיים עבודה כפטור מבחינה אשר בסיומן יהיה עליו להציג חוות-דעת חד-משמעיות חיוביות על כשירותו ומידת התאמתו לעבוד כפסיכולוג קליני עצמאי רק חוות דעת חד-משמעית בנדון תאפשר לוועדה להמליץ בפני המנהל לפטור את המועמד מבחינת סיום ההתמחות
הוכרו עפ"י סעיף ב'	הוכרה עפ"י סעיף ג'	בנוסף צבר ניסיון בעבודה של מעל 2 שנים במשרה מלאה או מעל 4 שנים בחצי משרה, במסגרת אשפוזית ו/או מרפאתית, בבריאות הנפש	יחויב בשנת עבודה כפטור מבחינה, אשר בסיומה יהיה עליו להציג חוות-דעת חד-משמעיות חיוביות על כשירותו ומידת התאמתו לעבוד כפסיכולוג קליני עצמאי רק חוות דעת חד-משמעית בנדון תאפשר לוועדה להמליץ בפני המנהל לפטור את המועמד מבחינת סיום ההתמחות.
הוכרו עפ"י סעיף ב'	הוכרה עפ"י סעיף ג'	ואחרי תום תקופת ההתמחות קיבל את ה- clinical license מהמדינה ו/או מהרשות הרשאית מטעם המדינה להעניק clinical license , וה- clinical license בתוקף בעת חזרתו או עלייתו ארצה	הוועדה המקצועית תמליץ למנהל תקנות ההתמחות על הענקת תואר מומחה ללא דרישה נוספת

ה. קבלת תואר מומחה מדריך:

לקבלת מעמד של מומחה מדריך יש להשלים תהליך ההסמכה להדרכה כולל שלב של התמחות בהדרכה בכל אחד מהתחומים (פסיכותרפיה ופסיכודיאגנוסטיקה), הכולל הדרכת מתמחים, במוסד מוכר להתמחות בישראל, בהיקף של 50%, למשך שנתיים לפחות (בכל תחום), וכמפורט בתקנות ההתמחות ובהנחיות[2].

ו. נוהלי הגשת בקשות:

את הבקשות לבדיקת החומר יש להגיש על גבי **טופס ריכוז נתונים לצורך קביעת מעמד מקצועי בפסיכולוגיה קלינית למסיימי לימודים ו/או התמחות בחו"ל** בצירוף כל המסמכים הרלבנטיים, ומספורם.

יש להגיש צילומי המסמכים הנדרשים (נבקש לא לשלוח מקור, המסמכים לא יוחזרו).

כל אישור או מסמך מחו"ל אשר אינו כתוב באנגלית, חייב להיות מתורגם לעברית או לאנגלית ומאושר על ידי נוטריון.

יש לצרף קו"ח מקצועיים מפורטים בעברית מסיום התואר השני.

אין לצרף מאמרים/פרסומים.

ז. מספר הערות חשובות:

1. כל מי שנדרש על ידי הוועדה המקצועית להשלים בארץ את כל תקופת ההתמחות או מקצתה, דינו כדין מתמחה לכל דבר, ועליו לנהוג בהתאם להנחיות לתהליך ההתמחות בפסיכולוגיה קלינית.
2. השלמת הדרישות שפורטו לעיל הן תנאי להגשת בקשה לתואר מומחה והבאתה לדיון בוועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית. אין בהצגת המסמכים בלבד הוכחה כי מבקש התואר אכן ראוי לקבלו. עניין זה נתון לשקול דעתה של הוועדה המקצועית ולקביעתה בלבד. **בהתאם לכך ייתכן מצב שהוועדה המקצועית תדרוש השלמות ותקופת עבודה נוספת וגם אם הוגשו האישורים הנדרשים להוכחת השלמת הדרישות הנ"ל לא תמליץ הוועדה בפני המנהל על מתן תואר מומחה, אם ידיעות המבקש, מיומנותו או כישוריו המקצועיים לא יניחו את דעתה.**
3. **הוועדה המקצועית תפעל במסגרת הסרת חסמים לעולים** (בהתייחס ל: לימודים, התמחות, מומחיות).

אנו מאחלים לכם הצלחה.

הועדה המקצועית
לפסיכולוגיה קלינית

[2] התואר רלוונטי בעיקר למעוניינים להשתלב בהדרכת מתמחים, במהלך ההתמחות שלהם בפסיכולוגיה קלינית.

מועצת הפסיכולוגית
משרד הבריאות
רח' הרבי מבכרך 5, תל אביב-יפו 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: 5400* פקס: 02-6474804

Council of Psychologists
Ministry of Health
5 Harabi Mebachrach St. Tel Aviv-Jaffa 66849
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: *5400 Fax: 02-6474804